Byrådsavdeling for næring og eierskap

Næringsetaten Postboks 745 Sentrum 0106 OSLO

Deres ref.:

Vår ref. (saksnr.): 23/83 - 1 Saksbeh.:

Thale Blanck Torkildsen, 920 70 314

Dato: 08.02.2023

Tildelingsbrev 2023 for Næringsetaten

Innhold

l.		Innledning	2
2.		Fellesføringer for 2023	
	Fell	esføring 1: Samfunnssikkerhet og beredskap	
	Fell	esføring 2: Mangfold, likeverd og et inkluderende arbeidsliv	2
	Fell	esføring 3: Bærekraftig sunn mat og reduksjon av matsvinn	3
3.		Føringer for en eller flere sektorer og/eller virksomhet	3
	3.1	Føringer for sektoren	
4.		Årsbudsjett 2023 – bystyrets vedtak	4
	4.1	Mål, tiltak, resultatindikatorer og måltall	4
	4.2	Tiltak i klimabudsjett 2023	5
	4.3	Tallbudsjettet	5
	Dr	iftsbudsjett	5
	4.3	Verbalvedtak, flertallsmerknader, takster og avgifter	6
5.		Oppdrag	6
6.		Styringsdialog og resultatoppfølging	7
	6.1.	Styringsdialog og møteplan	7
	6.2.	Rapportering og resultatoppfølging	8

Telefon: 21 80 21 80

postmottak@byr.oslo.kommune.no Org. Nr.: 997703634 oslo.kommune.no

1. Innledning

Tildelingsbrevet beskriver Byrådsavdeling for næring og eierskaps forventninger til og krav og føringer for Næringsetaten for 2023, med bakgrunn i Sak 1, *Byrådets forslag til budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026*, byrådets tilleggsinnstilling og bystyrets budsjettvedtak. Disse dokumentene forutsettes kjent, i likhet med Instruks for virksomhetsstyring, Rammeverk for internkontroll, byrådssak 1055/17 om tillitsbasert styring og ledelse og Økonomireglementet for budsjett 2023.

I tillegg inneholder tildelingsbrevet fellesføringer som formidler områder som er særlig høyt prioritert fra byrådet, og som gjelder alle virksomheter det kommende året, se nærmere omtale i punkt 2.

For å realisere byrådets visjon om en grønnere, varmere og mer skapende by med plass til alle kreves bidrag fra samtlige virksomheter. Vi viser til Sak 1 kapittel 1 med føringer som legges til grunn for virksomhetenes arbeid i 2023. For å nå kommunens mål og for å løse stadig mer sammensatte oppgaver, er det nødvendig at sektorene finner løsninger gjennom samarbeid og samhandling på tvers, og at kommunen jobber i takt på tvers av organisatoriske skillelinjer til beste for innbyggerne.

I tillegg til oppfølging av bystyrets budsjettvedtak og verbalvedtak forutsettes Næringsetaten å følge opp andre vedtak i saker som gjelder etaten. Det forutsettes videre at etaten holder seg orientert om nye vedtak som kommer i løpet av året. Næringsetaten skal drive sin virksomhet innenfor rammene av de til enhver tid gjeldende lover, avtaler, fullmakter, rutiner og instrukser samt kommunens etiske regler og verdigrunnlag.

Næringsetaten har ansvar for å gjennomføre kommunens søknadsbehandling og kontroll av bevillinger etter serveringsloven og alkoholloven. Etaten gjennomfører også tilsyn etter tobakksskadeloven og deler av tilsynet samordnes med kommunens kontroll av salgs- og skjenkebevillinger etter alkoholloven. Næringsetaten skal utøve profesjonell og brukerorientert forvaltning innenfor sitt myndighetsområde, og skape forutsigbarhet ved at beslutninger og vedtak har god kvalitet.

Ansvaret for oppfølging av tildelingsbrevet ligger hos etatsdirektør.

2. Fellesføringer for 2023

Fellesføring 1: Samfunnssikkerhet og beredskap

Virksomhetene i kommunen skal arbeide kunnskapsbasert, helhetlig og koordinert med samfunnssikkerhet og beredskap og være rustet til å ivareta sine oppgaver dersom en uønsket hendelse skulle inntreffe. Virksomhetene skal jobbe systematisk for å avdekke risikoer og sårbarheter, og arbeide forebyggende for å hindre at uønskede hendelser inntreffer, og ha fokus på kontinuitetsplanlegging. Virksomhetene skal i dette aktivt jobbe for å avdekke avhengigheter og sørge for involvering av relevante aktører. Erfaringer fra pandemihåndteringen skal implementeres i virksomhetens daglige arbeid med beredskap, og settes i sammenheng med virksomhetens arbeid med organisering, styring og ledelse.

Den krevende energisituasjonen i Norge og Europa har forsterket behovet for å redusere og effektivisere energibruken, og for å produsere mer energi lokalt. Byrådet ønsker at kommunens innsats for energieffektivisering og energiproduksjon videreføres i 2023. Det vises til brev til alle virksomheter fra respektive byrådsavdelinger om ulike tiltak i den forbindelse.

Virksomhetene skal redegjøre for vurderinger og tiltak i styringsdialogen og rapportere kort i årsberetning 2023.

Fellesføring 2: Mangfold, likeverd og et inkluderende arbeidsliv

Bydeler, etater og foretak skal aktivt skape bevissthet om språkbruk og egen praksis, styrke mangfoldskompetansen og gjøre en innsats mot hatefulle ytringer og holdninger. Det vises i den forbindelse til

strategiene og tiltakene i handlingsplanen mot hatefulle ytringer og holdninger «Ord som betyr noe» og handlingsplanen for kjønn-, kjønnsuttrykk og seksualitetsmangfold «Stolt og fri».

Oslo kommune skal være en mangfoldig og inkluderende arbeidsplass. Kommunes virksomheter skal aktivt bidra til å skape jobbmuligheter, kvalifisering og veier inn i arbeidslivet. For å oppnå kommunens mål og som en forberedelse til implementering av Fullføringsreformen må kommunens virksomheter bidra til at antallet lærlinger økes. Virksomhetene skal også vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag.

Virksomhetene skal redegjøre for vurderinger og tiltak i styringsdialogen og rapportere kort i årsberetning 2023.

Fellesføring 3: Bærekraftig sunn mat og reduksjon av matsvinn

Alle kommunens virksomheter som avholder et arrangement hvor det serveres mat, skal sørge for at maten er vegetarisk, med mindre noe annet blir etterspurt. Det skal være et vegansk alternativ tilgjengelig. Dette gjelder ved alle måltider. Virksomhetene skal bidra til å nå mål om reduksjon i matsvinn med 50 % innen 2030. For øvrig vises det til tidligere brev til alle kommunale virksomheter fra Byrådsavdeling for finans om bærekraftig og sunn mat.

Virksomhetene skal rapportere kort i årsberetningen for 2023.

3. Føringer for en eller flere sektorer og/eller virksomhet

3.1 Føringer for sektoren

Risikostyring og forebygging av misligheter mv.

Næringseten skal ha gode rutiner for virksomhetsstyring og internkontroll tilpasset etatens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Dette innebærer at etaten skal ha på plass robuste systemer for å sikre måloppnåelse samt å avdekke og forhindre styringssvikt, korrupsjon og misligheter. Endringer i risikovurdering og risikobilde vil være fast tema i styringsdialogen, se også pkt. 5.1. Næringsetaten skal gjøre seg kjent med og drive virksomheten i samsvar med Oslo kommunes verdier og etiske retningslinjer og gjøre lokal varslingsordning kjent i virksomheten.

Som et ledd i arbeidet med risikostyring skal etaten vurdere og beskrive risiko med hensyn til å innfri de målsetninger og forventinger som følger av byrådets forslag til budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 (Sak 1), byrådets tilleggsinnstilling, bystyrets budsjettvedtak (Dok. 3) og tildelingsbrevet. Risiko for avvik eller manglende måloppnåelse skal avdekkes og korrigerende tiltak skal iverksettes i nødvendig utstrekning. Næringsetaten skal videre identifisere og forebygge risiko for korrupsjon, misligheter og styringssvikt, blant annet innenfor de områder som er særskilt nevnt i instruks for virksomhetsstyring, jf. byrådssak 1036/22. Det skal fortløpende vurderes om det er behov for nye risikoreduserende tiltak og kontrollaktiviteter, jf. byrådssak 1037/22 – ny instruks for interkontroll.

Byrådsavdelingen forutsetter for øvrig at Næringsetaten deltar i Nettverk for forebygging av korrupsjon i regi av Byrådsleders kontor.

Oppfølging av kommunerevisjonsrapporter

Næringsetaten skal bidra til gjennomføring av Kommunerevisjonens undersøkelser og sørge for at relevante anbefalinger uten forsinkelser blir fulgt opp på en hensiktsmessig måte.

4. Årsbudsjett 2023 – bystyrets vedtak

4.1 Mål, tiltak, resultatindikatorer og måltall

Næringsetaten skal realisere følgende mål:

Mål 2: Oslo skal ha et trygt og seriøst uteliv som styrker byens attraktivitet

Tiltak 1:

Avdekke useriøse aktører i næringen gjennom samarbeid med andre kontrollinstanser Tiltak 2:

Fortsatt fokus på veiledning og dialog med næringen

Tiltak 3:

Gjennomføre Salutt-kurs for ansatte på skjenkesteder

Mål 2: Oslo skal ha et trygt og seriøst uteliv som styrker byens attraktivitet				
Resultatindikator	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Måltall 2023
Antall kontroller i samarbeid med andre kontrollinstanser	31	62	150	150
Antall samarbeids- og koordineringsmøter med andre kontrollinstanser	12	33	30	30
Forebyggende veiledning i søknadsprosessen, i tillegg til ordinær løpende veiledning	27	50	100	100
Forebyggende veiledning som en del av skjenkekontrollen	0	85	400	1000
Antall veiledningsbesøk ved veiledningsteamet 2)	144	199	600	0
Antall løpende vandelsvurderinger i bevillingsmassen	252	251	250	250
Andel søknader om serverings-, salgs- og skjenkebevillinger behandlet innen 90 dager 1)	80 %	93 %	90 %	90 %
Antall diskrimineringskontroller	0	0	40	50

¹⁾ Det følger av serveringsloven at søknader om servering skal behandles innen 60 dager, dette kravet ivaretas selv om det samlede måltallet for alle saker er 90 dager.

Næringsetaten skal særskilt rapportere på saksbehandlingstiden for serveringsbevillinger og lovkravet på 60 dager.

Det skal rapporteres resultat for 2023 for disse nøkkeltallene i Næringsetatens årsberetning:

Tjeneste	Resultat 2017	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021
Salgsbevillinger	440	443	444	458	470
Skjenkebevillinger	1185	1221	1281	1286	1333
Serveringsbevillinger 1)	2793	2903	2944	2988	3061
Vedtak fattet av Næringsetaten	4360	4177	3991	3928	4434
Kontroller av salgs- og skjenkebevillinger	4838	4837	4828	5111	3787
Inndragninger pga skjenkeovertredelser	6	8	2	-	3

²⁾ Under pandemien har det ikke vært formålstjenlig å gjennomføre veiledningsbesøk ved veiledningsteamet. Blant ansatte og drivere i utelivet var det var størst fokus på overholdelse av smittevernregler, og driften av et skjenkested var underlagt ulike former for restriksjoner som gjorde at normale utfordringer og problemstillinger i utelivsdrift ikke gjorde seg gjeldende. Det er derfor funnet det mest formålstjenlig å øke antall veiledninger som en del av skjenkekontrollen til 1000 og avskaffet besøkene ved veiledningsteamet.

Inndragninger pga vandel	6	7	20	2	1
Klager på vedtak	28	28	23	19	4
Tilsyn av registrerte utsalgssteder for tobakk 2)		590	1487	1536	1149

¹⁾ Det kreves serveringsbevilling for å ha skjenkebevilling

Nye resultatindikatorer og måltall

Resultatindikatorene for Næringsetaten er i budsjett for 2023 en videreføring av mål og resultatindikatorer fra foregående år, og det må arbeides med å utvikle nye mål og indikatorer til budsjett for 2024. Det bes videre om at Næringsetaten kommer med forslag til nøkkeltall/tidsserier/mål som kan være til støtte for virksomhetsstyringen. Det vises i denne forbindelse til Rundskriv 1/2023 om utarbeidelse av budsjettforslag for 2024, hvor det fremgår at det i budsjettarbeidet skal settes mål for virksomheten.

4.2 Tiltak i klimabudsjett 2023

Tiltakene i klimabudsjettet skal bidra til å nå Oslos klimamål. Oslos direkte klimagassutslipp skal reduseres med 52 % i 2023 og 95 % i 2030, sammenlignet med 2009.

Det forutsettes at etaten gjør seg kjent med klimabudsjettet og bidra til at kommunen når sine klimamål. Byrådet har besluttet at klimakonsekvenser skal synliggjøres i saker til byråd og bystyre, dersom det er relevant. Alle virksomheter har fått tilsendt en veileder som kan benyttes til å vurdere klimakonsekvenser i saksunderlag. Byrådsavdelingen legger til grunn at veiledere tas i bruk på relevante saker.

Det er ikke utarbeidet egne klimamål for Næringsetaten. Følgende klimatiltak videreføres i 2023:

- Etaten skal være miljøfyrtårn.
- Etaten leier lokaler og skal ikke anskaffe oljefyring.
- Etaten skal ikke disponere biler, og ingen parkeringsplasser skal knyttes til leiekontrakten.
- Etaten skal benytte samkjøpsavtaler i forbindelse med innkjøp, og ha fokus på miljøvennlige produkter.
- Ved anskaffelser skal etaten følge Oslo kommunes anskaffelsesstrategi og dens klimatiltak, jf. byrådssak 1104/17 av 24.10.2017.
- Etaten skal ved kontrakter som innebærer transport benytte utslippsfri varelevering.

Etaten sender kopi av rapportering på klimaindikatorene til Klimaetaten.

Alle virksomheter har fått tilsendt en veileder som kan benyttes til å vurdere klimakonsekvenser i saksunderlag. Byrådsavdelingen legger til grunn at veilederen tas i bruk på relevante saker.

4.3 Tallbudsjettet

Driftsbudsjett

Beløp i 1000

-	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2021	2022	2023
Driftsutgifter			
Lønn	49 695	51 096	55 228
Kjøp av varer og tjenester som	37 790	7 153	16 644
inngår i kommunal			
egenproduksjon			
Kjøp av varer og tjenester som	321	474	255
erstatter kommunal			
egenproduksjon			
Overføringsutgifter	229 537	2 752	3 000
Finansutgifter	80	0	0
Sum Driftsutgifter	317 422	61 475	75 127
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-13 077	-27 370	-32 140

²⁾ Tilsynsmyndighet delegert til Næringsetaten i 2018

Refusjoner	-155 705	-1 701	-4 312			
Finansinntekter og	-80	0	0			
finansieringstransaksjoner						
Sum Driftsinntekter	-168 863	-29 071	-36 452			
Sum	148 559	32 404	38 675			

Byrådsavdelingen viser til etatsleders plikt til å holde byrådsavdelingen løpende orientert om forhold av betydning, herunder spesielt kravet om å føre tilsyn og ha kontroll med virksomheten for overholdelse av budsjett, ref. økonomireglementet og Instruks for virksomhetsstyring.

4.3 Verbalvedtak, flertallsmerknader, takster og avgifter

Vi forutsetter at etaten på eget initiativ gjør seg kjent med og følger opp vedtak i bystyret, flertallsmerknader fra bystyreutvalgenes behandling av byrådets årsberetning for 2022 der flertallskonstellasjonen også utgjør et flertall i bystyret, samt relevante merknader til årsoppgjøret for 2022 fra Kontrollutvalget.

Aktuelle verbalvedtak:

F10/2018 Avsløre arbeidslivskriminalitet og sosial dumping

Bystyret bes sikre at Næringsetaten har et direkte samarbeid med relevante fagforeninger som et ledd i å avsløre arbeidslivskriminalitet og sosial dumping.

Andre generelle verbalvedtak som kan være relevante for etaten:

FINANSUTVALGET

Vedtak fra tidligere år som fortsatt gjelder:

F17/2022 Krav om miljøvennlig transport i innkjøpsregelverket

Bystyret ber byrådet sørge for at kommunen bruker innkjøpsregelverket til å stille krav til miljøvennlig transport av produkter kommunen bestiller.

Merknad: Rapporteres på i forbindelse med tertialrapportering og årsberetning.

F4/2021 Flyselskaper som nekter fagorganiserte ansatte

Oslo kommune skal ikke benytte Wizz Air og andre selskaper som nekter sine ansatte å fagorganisere seg til tjenestereiser frem til de er positive til fagorganisering av sine ansatte.

Merknad: Rapporteres på i forbindelse med tertialrapportering og årsberetning.

F21A/2015. Bekjempelse av skatteunndragelse og arbeidslivskriminalitet

Oslo kommune skal bekjempe skatteunndragelse og annen arbeidslivskriminalitet gjennom aktiv bruk av anskaffelsesprosessen til å stille tydelige krav til leverandører om overholdelse av skatteregler og innrapporteringsrutiner. Byrådet bes jevnlig orientere bystyrets organer om fremdriften i dette arbeidet. Merknad: Rapporteres i forbindelse med tertialrapportering og årsberetning.

5. Oppdrag

- Etaten skal følge opp føringene gitt gjennom Alkoholpolitisk handlingsplan 2021-2024. Det er utarbeidet en oppfølgingsplan for dette arbeidet. Næringsetaten har ansvaret for flere av oppfølgingspunktene i planen og dette rapporteres på jevnlig i fagdialogen med byrådsavdelingen.
- Etaten skal delta og bidra i TRIO-samarbeidet.
- Etaten skal samarbeide med relevante fagforeninger som et ledd i å avsløre arbeidslivskriminalitet og sosial dumping. Det vises til verbalvedtak F/2018.
- Etaten skal i 2023 opprette og klargjøre to lærlingeplasser.

• Større oppdrag gis fra byrådsavdelingen i egne bestillinger.

6. Styringsdialog og resultatoppfølging

6.1. Styringsdialog og møteplan

I byrådssak 1055/17 beskrives tillit som strategi og arbeidsform med formål om å skape enda bedre tjenester til innbyggerne, mer samhandling mellom kommunen og innbyggerne og innad i kommunen på ulike nivå, økt resultatorientering og gjennomføringskraft. Dette skal følges opp i linjen.

Virksomhetsstyringen skal sikre effektiv gjennomføring av politiske vedtak. Ledere på alle nivå har et ansvar for nødvendig samordning for å oppnå felles mål, jf. Instruks for virksomhetsstyring.

Hovedvekt i etatsstyringsmøte skal være måloppnåelse, resultater og risiko for virksomheten i stort. Det skal i mindre grad omhandle innsatsfaktorer og enkeltsaker. Detaljer om oppdrag bør tas i egen dialog (oppdragsmøter), men helheten i porteføljen skal likevel reflekteres i etatsstyringsmøte.

I Instruks for virksomhetsstyring er det nevnt en rekke områder som det ut fra en risikovurdering kan være aktuelt å ta opp i styringsdialogen gjennom året.

Et forhold som **skal** tas opp i styringsdialogen er hvorvidt virksomheten har brudd på arbeidstidsbestemmelser og hvilke tiltak virksomheten har/vil iverksette, ref. Rundskriv 31/2020, som redegjør for hvilke forhold den enkelte virksomhet må sikre når det gjelder overvåking og oppfølging av arbeidstid på alle nivå. Det bør også tas opp hvordan virksomheten involverer de tillitsvalgte og vernetjenesten både i forhold til arbeidstidsbestemmelsene og i andre forhold av betydning for de ansattes arbeidssituasjon og arbeidsmiljø.

I tillegg til ordinære etatsstyringsmøter er det mulig at byrådsavdelingen innkaller til et eget fremtidsmøte med virksomheten, der status og utfordringer diskuteres i et mer langsiktig perspektiv. Et av flere underlag vil være Lederens beretning i virksomhetens årsberetning 2022.

Det skal avholdes to *etatsstyringsmøter* i 2023. Tid for etatsstyringsmøter er angitt i styringskalenderen som er vedlagt og møtene avholdes i byrådsavdelingens lokaler eller på Teams. Dagsorden for etatsstyringsmøtene vil blant annet være gjennomgang av mål og resultatkrav, angitt i dette brevet. Etatens budsjettforslag for 2024 tas opp i etatsstyringsmøtet før sommeren. Det skal avholdes to *kontaktmøter* i 2023. Etaten vil få en egen innkalling til disse møtene. Det gjennomføres egne fagmøter mellom etaten og byrådsavdelingen hver måned, eller oftere ved behov. Det vises for øvrig til styringskalenderen for oversikt over planlagte møter.

Arbeid med budsjett 2024

Føringer og frister for innspill til budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027 fastsettes i Rundskriv 1/2023 fra Byrådsavdeling for finans. I tillegg utarbeider Byrådsavdeling for næring og eierskap rammebrev med angivelse av planleggingsrammer for virksomhetens budsjettforslag. Rundskrivet og rammebrevet sendes til etaten i februar/mars 2023.

Innspill til budsjett 2024 skal omfatte alle inntekts- og utgiftsposter under etaten. Utforming av innspill skal bygge på gjeldende lover og formelle krav og være utformet i samsvar med Rundskriv 1. For å ha et godt beslutningsgrunnlag for politisk behandling er det viktig at forslagene er begrunnet og forklart.

For budsjettprosessen i 2023, er det to ordinære budsjettkonferanser. Rammekonferansen avholdes 23. og 24. mars 2023, med avklaring av foreløpige økonomiske rammer, og igangsetting av nødvendige utredninger. Salderingskonferansen holdes 24. og 25. august 2023, der endelige økonomiske rammer besluttes. Rundskriv 1/2023 med retningslinjer for virksomhetenes budsjettinnspill, sendes ut i februar/mars. Næringsetaten må ta høyde for at det kan komme bestillinger i forbindelse med budsjettprosessen.

6.2. Rapportering og resultatoppfølging

Næringsetaten skal rapportere på ordinær måte gjennom kvartals- og tertialrapportering, årsberetning og statlige rapporteringskrav, herunder KOSTRA. Vi viser til byrådssak om "Økonomireglementet for 2023 – Videredelegering av fullmakter og fastsetting av instrukser for økonomiforvaltning i etater". Vi viser også til særskilte rundskriv med nærmere krav til virksomhetenes rapportering.

Næringsetatens særskilte rapporteringer:

- Fortløpende informasjon om viktige saker og saker som kommer eller kan komme i media, inkludert avslags- og inndragningssaker. Byrådsavdelingen skal være i forkant av saker som kan medføre faglig og politisk oppfølging.
- Fortløpende informasjon om rettssaker, dommer, statsforvalteravgjørelser, uttalelser o.l.
- Rapportere til siste politiråd i 2023 om samarbeidsavtalen med Oslo politidistrikt om videreføring av Saluttmetoden
- Kvartalsvis rapportering på alle saker som er oversendt fra Næringsetaten for behandling av byråden eller byrådet. Mottakere av informasjonen skal være berørte saksbehandlere i byrådsavdelingen.

Alle data som kreves innrapportert, både tjenestedata og regnskapsdata, skal være kvalitetssikret på en tilfredsstillende måte, i tråd med retningslinjer fra Byrådsavdeling for finans.

Vi ser frem til et hyggelig og konstruktivt samarbeid om felles mål i 2023!

Med vennlig hilsen

Eli Vorkinn Anders Berg kommunaldirektør seksjonssjef

Vedlegg: Styringskalender 2023 Veileder fellesføringer 2023